

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих

Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС

КОМУНІКАТИВНІ ПРОЦЕСИ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Харків 2021

Кафедра	Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти Department of Pedagogy, methods and management of education Посилання на сайт кафедри http://pmpn.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Комунікативні процеси в педагогічній діяльності Communicative processes in pedagogical activity Навчальна дисципліна ведеться <i>українською</i> мовою
Рівень вищої освіти	Перший рівень (бакалаврський)
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент, Бачієва Лариса Олександрівна (лекційні та практичні заняття) посилання на профайл викладача https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=h9kiGaYAAAAJ ; контактний телефон: (057)733-78-75; електронна пошта: bachievalarisa@gmail.com
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	Посилання на навчальну дисципліну в системі дистанційної освіти УПА https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=827
Консультації	Бачієва Лариса Олександрівна – щосередини 14 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰ в ауд. 206/1. Он лайн- консультації: : в системі дистанційного навчання/ чат дисципліни http://do.uipa.edu.ua/course/ Усі запитання можна надсилати на електронну пошту – bachievalarisa@gmail.com

1. Коротка анотація до курсу.

Навчальна дисципліна «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності»(КППД) складається з двох змістовних модулів: «Змістовний модуль 1. Загальні засади комунікативної діяльності» та «Змістовий модуль 2. Технології педагогічного спілкування в ході реалізації дидактичних проєктів».

Через вивчення змістового модуля 1«Загальні засади комунікативної діяльності викладача» забезпечується удосконалення такої здатності застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

Через вивчення змістового модуля 2. «Технології педагогічного спілкування в ході реалізації дидактичних проєктів» забезпечується удосконалення здатності управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

Формування зазначених компетентностей дозволяє удосконалити softskills (універсальні соціальні навички) здобувачів освіти шляхом розширення та поглиблення умінь застосування невербальних та вербальних засобів спілкування; саморегуляції емоційного стану, самопізнання та організація роботи над собою; реалізація активного слухання, володіння засобами та техніками попередження та вирішення конфліктних ситуацій в освітньому середовищі.

Актуальність назви курсу ґрунтується на змісті навчальної дисципліни «Комунікативні процеси в педагогічній діяльності», яка вибірковою у підготовці.

«Комунікативні процеси в педагогічній діяльності» є однією з важливих дисциплін у підготовці майбутніх фахівців, які спроможні застосовувати різноманітні типи професійних позицій педагога, моделі педагогічного спілкування, стилі педагогічного спілкування у професійній діяльності, ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо управління педагогічними конфліктами в освітньому середовищі закладу освіти.

Входячи до складу дисциплін підготовки, комунікативні процеси у педагогічній діяльності, є провідною при підготовці. Відмінними особливостями структури цієї дисципліни є комплексне вивчення та опрацювання реалізації комунікативної діяльності викладача у ситуаціях професійної діяльності: реалізації дидактичних проєктів, організації публічного виступу, ефективній взаємодії з суб'єктами освітнього середовища.

2. Мета та завдання (цілі) курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності» є навчання реалізації комунікативних технологій у процесі реалізації дидактичних проєктів, взаємодії та співпраці в професійному середовищі.

Завдання курсу:

- здійснення саморегуляції емоційного стану перед уроком та під час його проведення;
- встановлення контакту з учнями в ході реалізації дидактичних проєктів;
- використання невербальних та вербальних засобів спілкування під час реалізації дидактичних проєктів;
- реалізація активного слухання;
- проведення самоаналізу комунікативної діяльності та її корекції;
- вибір і використання стилів спілкування та стратегій поведінки в конфліктних ситуаціях;
- формування розуміння закономірностей поведінки людей у конфліктних ситуаціях;

- розуміння та виявлення причин виникнення конфліктів;
- набуття практичних навичок для вирішення конфліктів;
- забезпечення володіння засобами та техніками попередження та вирішення конфліктних ситуацій в освітньому середовищі.
- здійснення самопізнання та організація роботи над собою.

3. Формат навчальної дисципліни:

Змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання – вказуються результати навчання, що отримає здобувач після вивчення дисципліни

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
Змістовий модуль 1. Загальні засади комунікативної діяльності викладача	
ПРН 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах	ПР04.1: знати місце та зміст комунікативного компоненту в структурі професійної діяльності; ПР04.2: знати визначення поняття педагогічного спілкування, його специфіку, характеристику його функцій і структурних елементів, характеристику етапів педагогічного спілкування і завдання, які вирішуються на кожному з них; ПР04.3: знати роль невербальних і вербальних засобів в управлінні педагогічним спілкуванням, знати класифікацію невербальних засобів спілкування, їх характеристику та вимоги, що висуваються до їх використання в ході реалізації дидактичних проєктів, уміти обирати і застосовувати вербальні і невербальні засоби в ході педагогічного спілкування; ПР04.4: знати характеристику слухання як активного процесу, його етапи та прийоми слухання, які використовуються на кожному з його етапів під час педагогічного спілкування, уміти реалізовувати активне слухання
ПРН05: Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та	ПР5.1: уміти визначати рівень сформованості власних комунікативних умінь і якостей, значущих для спілкування, власних особливостей спілкування та розробляти програму саморозвитку комунікативних здібностей, визначати шляхи і способи саморозвитку якостей, значущих для

окремими особами	<p>спілкування, подолання утруднень, що виникають в ситуаціях спілкування;</p> <p>ПР5.2: уміти проводити діагностику рівня власної емоційної стабільності, обирати і застосовувати методи самоуправління емоційним станом перед публічним виступом (перед проведенням вами уроку), під час спілкування (в ході проведення уроку) і після виступу (після проведення уроку); уміти розробляти програму психологічного настроювання на виконання педагогічної розповіді в аудиторії;</p> <p>ПР5.3: уміти здійснювати самоаналіз комунікативної діяльності, визначати корективи, які слід внести у власну майбутню комунікативну діяльність</p>
Змістовий модуль 2. Технології педагогічного спілкування в ході реалізації дидактичних проєктів	
ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення	<p>ПР07.1: знати визначення стилю педагогічного спілкування, характеристику стилів педагогічного спілкування;</p> <p>ПР07.2: знати визначення поняття «стратегія взаємодії», характеристику стратегій взаємодії і можливості їх використання;</p> <p>ПР07.3: встановлювати міжособистісний контакт з учнями, психологічно налаштовувати учнів на роботу, створювати ситуації діалогу і переходу до подальшої пізнавальної діяльності</p> <p>ПР07.4: уміти обирати і застосовувати стилі (моделі, позиції) педагогічного спілкування в різних педагогічних ситуаціях</p> <p>ПР07.5: знати загальні питання з історії та теорії конфліктології;</p> <p>ПР07.6: знати основні категорії конфліктології;</p> <p>ПР07.7: знати та розуміти сутність та структуру конфлікту, динаміку розвитку конфліктів;</p> <p>ПР07.8: знати та розуміти сучасні технології управління конфліктами</p> <p>ПР07.9: знати та розуміти психологічні особливості суб'єктів педагогічної діяльності та ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо управління педагогічними конфліктами в освітньому середовищі закладу освіти</p>

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	40	письмове опитування (5-7 хвилин) у формі простих або тестових питань.
Практичні заняття	50	публічний виступ на практичному занятті; експрес-опитування, тестування, письмова контрольна робота
Самостійна робота	90	Індивідуальні завдання, опрацювання лекційного матеріалу, робота з навчальною літературою; підготовка до тестувань за лекційним матеріалом; виконання завдань до практичних занять; виконання завдань у системі дистанційного навчання
Всього	180 (6 кредити)	Підсумковий контроль: Екзамен

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2021/2022	4	7 (осінь)	<p>Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</p> <p>Освітні програми: Професійна освіта (Дизайн), Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), Професійна освіта (Харчові технології), Професійна освіта (Комп'ютерні технології), Професійна освіта (Транспорт), Професійна освіта (Машинобудування), Професійна освіта (Видавничо-поліграфічна справа), Професійна освіта (Зварювання), Професійна освіта (Економіка), Професійна освіта (Товарознавство), Професійна освіта (Управління підприємствами сфери обслуговування), Професійна освіта (Енергетика), Професійна освіта (Нафтогазова справа), Професійна освіта (Охорона праці), Професійна освіта (Метрологія, стандартизація та сертифікація), Професійна освіта (Електроніка, радіотехніка та телекомунікації), Професійна освіта (Електротехніка та електромеханіка)</p>	Вибіркова (В)

7. Пререквізити – Освітні теорії та методології у педагогічній діяльності, Професійна педагогіка, Командоутворення й технології командної роботи

8. Постреквізити – Педагогічна практика.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання – наявність проектора, електронних презентацій з тем курсу, які розроблені в програмі PowerPoint та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Політики курсу – здобувач освіти має складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. надавати для оцінювання лише результати власної роботи, під час написання письмових робіт вказувати першоджерела. Детально ознайомитися з вимогами можна за посиланнями:

- [1. Положення про академічну доброчесність в УПА.](#)
- [2. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)
- [3. Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)
- [4. Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади комунікативної діяльності викладача			
1.	Лекція 1, 2.	Загальна характеристика комунікативних процесів в навчанні	4
	Самостійна робота 1	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань за темою «Загальна характеристика комунікативних процесів в навчанні».	2
	Самостійна робота 2	Підготовка до практичних занять 1,2,3	2
	Практичне заняття 1, 2, 3	Комунікативна діяльність викладача навчального закладу.	6
	Самостійна робота 3	Індивідуальне завдання 1. «Розробка програми саморозвитку комунікативних здібностей».	11

2.	Лекція 3, 4.	Невербальні та вербальні засоби спілкування	4
	Самостійна робота 4	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань за темою «Невербальні та вербальні засоби спілкування».	2
	Самостійна робота 5	Підготовка до практичних занять 4, 5, 6	2
	Практичне заняття 4,5, 6	Техніка використання невербальних засобів спілкування під час публічного виступу, навчального заняття	6
3	Самостійна робота 6	Підготовка до практичних занять 7,8	2
	Практичне заняття 7,8	Техніка мовлення	4
	Лекція 5, 6, 7, 8, 9,10	Техніка комунікативної діяльності викладача	12
	Самостійна робота 7	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань за темою «Техніка комунікативної діяльності викладача».	4
4	Самостійна робота 8	Підготовка до практичних занять 9,10	2
	Самостійна робота 9	Індивідуальне завдання 2. «Методи та прийоми саморегуляції емоційного стану педагога».	12
	Практичне заняття 9,10	Самоуправління педагога емоційним станом під час виступу, проведення навчального заняття	4
	Самостійна робота 10	Підготовка до практичних занять 11,12,13	2
	Практичне заняття 11, 12, 13	Реалізація етапів публічного виступу	6
Всього за змістовий модуль 1 – 92 год. (лекцій – 20 год., ПЗ – 26 год., СР – 46 год.)			
Змістовий модуль 2. Технології педагогічного спілкування в ході реалізації дидактичних проєктів			
5.	Лекція 11,12,13, 14	Педагогічне спілкування	8
	Самостійна робота 12	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань за темою «Педагогічне спілкування».	4
	Самостійна робота 13	Підготовка до практичних занять 14,15	1
	Самостійна робота 14	Індивідуальне завдання 3. «Типи професійних позицій педагога».	11
	Практичне заняття 14, 15	Стили педагогічного спілкування	4
6.	Самостійна робота 15	Підготовка до практичних занять 16,17	1
	Практичне заняття 16, 17	Техніка активного слухання	4
	Самостійна робота 16	Підготовка до практичних занять 18,19	1
	Практичне заняття 18, 19	Техніка педагогічного спілкування	4

	Самостійна робота 17	Підготовка до практичних занять 20,21	2
	Самостійна робота 18	Індивідуальне завдання 4. «Розробка та проведення фрагменту уроку».	10
	Практичне заняття 20, 21	Реалізація педагогом комунікативної діяльності під час проведення навчального заняття	4
7.	Самостійна робота 19	Підготовка до практичних занять 22	2
	Практичне заняття 22	Організація і проведення індивідуальної бесіди	2
	Самостійна робота 20	Підготовка до практичних занять 23	2
	Практичне заняття 23	Організація і проведення дискусії	2
	Лекція 15,16,17,18, 19, 20	Педагогічні конфлікти і шляхи їх вирішення	12
	Самостійна робота 21	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань за темою «Педагогічні конфлікти і шляхи їх вирішення».	3
8.	Самостійна робота 22	Підготовка до практичних занять 24	2
	Практичне заняття 24	Реалізація технологій управління педагогічними конфліктами	2
	Самостійна робота 23	Підготовка до практичного заняття 25	1
	Практичне заняття 25	Самовдосконалення комунікативної діяльності	2
<i>Всього за змістовий модуль 2 – 88 год. (лекцій – 20 год., ПЗ – 24 год., СР – 44 год.)</i>			
<i>Всього з навчальної дисципліни – 180 год. (лекцій – 40 год., ПЗ – 50 год., СР – 90 год.)</i>			

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру / екзамен (іспит) - 73/27

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань (0-1 бал за лекцію)	0-20
2.	Робота на практичних заняттях (0-1 бали за заняття)	0-25
4.	Виконання та захист Індивідуального завдання 1.	0-6
5.	Виконання та захист Індивідуального завдання 2.	0-6
6.	Виконання та захист Індивідуального завдання 3.	0-6
7	Виконання та захист Індивідуального завдання 4.	0-7

8	Складання тлумачного словника на англійській мові	0-3
9	Написання екзаменаційної роботи.	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Відпрацювання усіх практичних занять;
- 2) Оцінка за складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань не менше, ніж 2 бали.
- 3) Оцінка за роботу на практичних заняттях не менше, ніж 20 бали з 26 можливих.
- 4) Оцінка за виконання індивідуального завдання 1 не менше, ніж 3 бали з 6 можливих.
- 5) Оцінка за виконання індивідуального завдання 2 не менше, ніж 3 бали з 6 можливих.
- 6) Оцінка за виконання індивідуального завдання 3 не менше, ніж 3 бали з 6 можливих.
- 7) Оцінка за виконання індивідуального завдання 4 не менше, ніж 4 бали з 7 можливих.
- 8) Оцінка за кожне підсумкове тестування не менше, ніж 6 балів з 10 можливих.
- 9) Робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 35 балів.

Критерії оцінювання кожного (деяких найбільш важливих) з видів робіт (бажано, но не обов'язково) в довільній зрозумілій формі

Вид завдання	Критерії оцінювання
Складання / доповнення конспекту лекцій у робочому зошиті / формулювання питань з теми лекції	0-1 бал – заповнення та доповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні теоретичних питань лекції, сформульовані питання з теми лекції та своєчасно здані у системі ДО або письмово.
Виконання завдань для підготовки до практичних занять, виконання вправ на практичних заняттях, участь у обговоренні питань, у дискусіях, виступи із завданнями.	0-1 бал – здобувач освіти отримує за активну роботу на практичному занятті: <ul style="list-style-type: none"> – підготовленість домашніх завдань до початку ПЗ та їх надання на перевірку до заняття через систему ДО або письмово; – обов'язковий виступ, публічний захист завдань; – активність в ході виконання завдань; – участь в обговоренні питань ПЗ; – рецензування відповідей інших студентів, – складання тлумачного словника англійською мовою за темою
Виконання та захист Індивідуального завдання	0-7 б. балів (в залежності від теми завдання усього 25 б.) – всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер; перевірені викладачем в дистанційному режимі та захищені здобувачем.

13. Питання до екзамену

Екзаменаційна робота містить 30 білетів. Білет містить: 1) 10 тестових запитань; 2) слід відповісти на питання, яке стосується основних понять дисципліни (надати визначення поняттю..., пояснити сутність..., схарактеризувати...та т.д.); 3) вирішити педагогічну ситуацію (наведено опис ситуації, яка потребує застосування технології комунікативної взаємодії в залежності від типу професійної позиції педагога, моделі педагогічного спілкування, стилю педагогічного спілкування та т.д.).

Різниця між питаннями за рівнем складності визначає кількість балів, якими мають бути вони оцінені.

Питання № 1 дозволяє оцінити здобувачів освіти на рівні знань та розуміння.

Питання № 2 спрямовано на перевірку вмінь на репродуктивному рівні.

Питання № 3 спрямовано на перевірку вмінь проектувати технологію комунікативної взаємодії у різних ситуаціях професійного спілкування (рівень).

Перелік запитань:

1. Комунікативна складова у структурі професійної діяльності викладача професійної освіти.
2. Характеристика комунікативних умінь викладача професійної освіти.
3. Педагогічне спілкування (функції та специфіка).
4. Етапи педагогічного спілкування
5. Методи саморегуляції психічного стану викладача професійної освіти.
6. Характеристика стилів педагогічного спілкування.
7. Вимоги до застосування невербальних засобів спілкування під час реалізації дидактичного проєкту.
8. Вимоги до застосування вербальних засобів спілкування під час реалізації дидактичного проєкту.
9. Особливості педагогічного конфлікту.
10. Стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях.
11. Характеристика стилів педагогічного спілкування.
12. Самовдосконалення комунікативної діяльності викладача професійної освіти.
13. Реалізація технологій управління педагогічними конфліктами.
14. Педагогічні конфлікти і шляхи їх вирішення.
15. Техніка активного слухання.
16. Організація і проведення індивідуальної бесіди.
17. Організація і проведення дискусії.
18. Невербальні та вербальні засоби спілкування.
19. Техніка використання невербальних засобів спілкування під час публічного виступу, навчального заняття .
20. Реалізація етапів публічного виступу.
21. Типи професійних позицій викладача професійної освіти.
22. Техніка мовлення викладача професійної освіти.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Мовленнєва комунікація [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. - Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2013. - 459 с.
2. Комунікативна компетентність особистості [Текст] : посібник / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдар. дитини ;

[авт.-уклад.] Н. В. Лук'янчук. - Київ : Інформаційні системи, 2012. - 130 с.

3. Технології міжперсонального спілкування у міжкультурній взаємодії [Текст] : монографія / Любомира Гнатюк ; Донец. нац. ун-т, Філол. ф-т. - Донецьк : НОУЛІДЖ. Донец. від-ня, 2013. - 337 с.

4. Комунікативна культура в сучасній педагогічній практиці [Текст] : навч.-метод. посіб. / А. В. Аносова ; Департамент освіти і науки Київ. обл. держ. адмін., Комун. навч. заклад "Київ. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів". - Біла Церква : Білоцерківдрук, 2015. - 146 с.

5. Комунікативна компетентність у спілкуванні вчителя з обдарованою дитиною [Текст] : дидакт. посіб. / В. О. Киричук, Л. М. Миронова, Л. Є. Єнотаєва ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдар. дитини. - К. : Інформ. системи, 2010. - 156 с.

6. Педагогіка комунікативної толерантності у вищій школі [Текст] / Зінченко А. В. ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси : ЧНУ, 2011. - 108 с.

7. Захарчин Г. М. Управління конфліктами [Текст] : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук . - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 159 с. :

8. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Луцишин ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 199 с..

9. Карамушка Л. М. Управління конфліктами в освітніх організаціях [Текст] / Людмила Карамушка. - Київ : Шкільний світ, 2011. - 125 с..

10. Конфліктологія [Текст] : навч. посібник / [М. П. Гетьманчук, П. М. Гетьманчук, С. С. Гнатюк та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів 2016. - 344 с..

11. Свидрук І. І. Психологія управління та конфліктологія [Текст] : підручник / Свидрук І. І., Миронов Ю. Б. ; Центр спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. - 319 с.

12. Коваленко Д.В, Шалімова І.М., Керницький О.М, Бурбига В.А., Конфліктологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей. – Харків: УПА, 2012. – 221 с.

13. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст] : навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 175 с

Додаткова (допоміжна) література

1. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ : навчальний посібник / Н. В. Середа. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с

2. Соціально-психологічні особливості управління конфліктами в педагогічному колективі / Н. Провоторова // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. - 2011. - Вип. 16(1). - С. 176-184

3. Харченко Н. В. Управління конфліктами в освітніх організаціях [Текст] / Наталія Харченко. - Київ : Шкільний світ, 2017. - 102 с.

Інформаційні ресурси

Сайт дистанційної освіти УПА: <https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=827>

[Лекція «Ефективний публічний виступ» https://youtu.be/uh2-ly20p5o](https://youtu.be/uh2-ly20p5o)

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувач кафедри

Наталія БРЮХАНОВА